

1. COVID-19 HAKKINDA

Coronavirüs Hastalığı 2019 (COVID-19), SARS-CoV-2 virüsünün neden olduğu bir solunum hastalığıdır. Çin'den ABD de dahil olmak üzere dünyanın birçok ülkesine yayıldı. **Coronavirüs**'lar (CoV), soğuk algınlığından Orta Doğu Solunum Sendromu (MERS-CoV) ve Ağır Akut Solunum Sendromu (Severe Acute Respiratory Syndrome, SARS-CoV) gibi daha ciddi hastalıklara kadar çeşitli hastalıklara neden olan büyük bir virüs ailesidir.

a. Coronavirüs nasıl yayılıyor?

Coronavirüs hastası olan biri öksürdüğünde veya nefes verdiğinde virüs taşıyan solunum damlacıklarını etrafa saçar. Bu damlacıklar yakındaki yüzeyle, masalara, kapı kollarına, günlük kullanım eşyalarına vb. yerlere bulaşır. İnsanlar **Coronavirüs** bulaşmış yüzeylere veya nesnelere dokunarak ve sonra elleriyle gözlerine, burunlarına veya ağızlarına dokunarak virüsü vücutlarına bulaştırır. Eğer **Coronavirüs** olan bir kişinin bir metre yakınında duruluyorsa, grip ve soğuk algınlığında olduğu gibi öksürük, hapsirik ve konuşma sırasında da damlacıklar nefes yoluyla vücuda alınabilir.

Coronavirüs bulaşmış çoğu kişi hafif belirtiler gösterir ve iyileşir. Ancak, bazı kişilerde ciddi hastalık gelişir ve hastane bakımı gerekebilir. Ciddi hastalık riski yaşla birlikte artar; **40 yaşın üzerindeki insanlar** 40 yaşın altındaki kişilere göre daha savunmasızdır. Zayıf bağışıklık sistemi olan insanlar, diyabet, kalp ve akciğer hastalığı gibi sağlık sorunları olanlar ciddi hastalık gelişmesine karşı daha savunmasızdır.

2. CORONAVİRÜSTEN KORUNMA TAVSİYELERİ

- El temizliğine dikkat edilmelidir. Eller en az minimum 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalıdır, sabun ve suyun olmadığı durumlarda minimum %70 alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır. Antiseptik veya antibakteriyel içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir.
- Eller yıkanmadan ağız, burun ve gözlerle temas edilmemelidir.
- Hasta insanlarla temastan kaçınılmalıdır. (mümkün ise en az 2 metre uzakta bulunulmalı).
- Özellikle hasta insanlarla veya çevreleriyle doğrudan temas ettikten sonra eller sık sık yıkanmalıdır.
- Herhangi bir viral solunum yolu enfeksiyonu geçirmekte olan kişinin öksürme veya hapsirime sırasında burun ve ağızını tek kullanımlık kağıt mendil ile örtmesi, kağıt mendilin bulunmadığı durumlarda ise dirsek içini kullanması, mümkünse kalabalık yerlere girmemesi, eğer girmek zorunda kalınıyorsa ağız ve burnunu kapatması gerekmektedir.
- Toplu alanlara herkes tıbbi maske kullanmalıdır.
- Kuru öksürük, ateş gibi şikayetleri olanlar hastaneye gitmek yerine Corona Danışma Hattı 'Alo 184' üzerinden yardım isteyebilir.

- Sağlık kuruluşları tarafından rapor verilen çalışan, işyerine gitmeden İnsan Kaynakları ve İlk Amirini bilgilendirmelidir.
- İnsan Kaynakları raporların geçerlilik süresini takip etmelidir.
- İşyerinde şüpheli bir vaka bulunduğunda hasta, işyeri hekimi/sağlık memuru gözetiminde izole edilmiş alana alınarak 'Alo 184' aranmalıdır.

3. CORONAVİRÜS BULAŞMA RİSKİNİ AZALTMAK İÇİN NE YAPILMALI?

- Ellerinizi sabunlu suyla temizleyiniz ve belirli aralıklarla dezenfekte ediniz.
- Öksürürken ya da hapşururken ağız ve burnunuzu mendille ya da kolunuzla kapatınız.
- Grip belirtileri gösteren kişilerle yakın temas kurmayınız.
- Et ve yumurtaları iyice pişiriniz.
- Yaban ya da çiftlik hayvanlarıyla koruyucu önlem almadan temas kurmayınız.

4. ŞİRKET İÇİ GENEL ÖNLEMLER

- Yeni coronavirus salgını dikkate alınarak risk değerlendirmesi ve acil durum planları güncellemesi yapılmıştır.
- Hamile, 65 yaş üstü, kronik rahatsızlıkları veya bağışıklık sistemini baskılayan ilaç kullanmak zorunda olan çalışanlar departman yöneticileri, İnsan Kaynakları ve işyeri hekiminin bilgisi dahilinde ücretli/ücretsiz izinli sayılmıştır.
- COVID-19 semptomlarından herhangi birini gösteren çalışanlarımız, işe gelmemeli, çalışma ortamlarından bir an önce ayrılmalı, en yakın sağlık birimine ve İK birimine durumu bildirmelidir.
- Çalışma alanında aynı anda bulunan çalışan sayısının asgari oranda tutulması için çalışan sayısında yaklaşık 3/2 oranında azalmaya gidilerek uzaktan çalışma yöntemine geçilmiştir.
- Temizlik personel sayısı arttırılmıştır. Temizlik personelleri her gün toplu kullanılan alanları, kapılar, tutamaklar, tuvaletler, soyunma odaları, duşlar, üretim alanı, revir, yemekhane ve tüm alanların zeminleri vb. dokunulan tüm bölgeleri dezenfekte etmektedir.
- Yemekhane, revir, giriş, idari personel girişi, idari personel katı ve diğer gerekli bölgelere antibakteriyel sıvılar (dezenfektan, kolonya) yerleştirildi. Tüm personel kişisel hijyenine özen göstermelidir.
- Çalışma alanları, lavabo, tuvalet, banyo, merdiven korkulukları, musluk ve yemekhaneler, dinlenme alanları, giyinme/soyunma odaları, kapı, turnike gibi ortak kullanım alanlarında hijyen şartlarına uyulmalıdır.
- Özel olarak tedarik edilen ilaçlama pompaları ile temizlik görevlisi personelin el ile temasta bulunduğu bölgeleri saat başı dezenfekte etmelidir. Temizlik işlemi yapan personel işe uygun kişisel koruyucu donanımlarını kullanmalıdır.

- Giriş çıkıştaki turnikeler her vardiya öncesi ve sonrası görevli personel tarafından dezenfekte edilecektir.
- Bu süreçte fabrikaya minimum sayıda yönetimin onayı ile ziyaretçi kabul edilecektir.
- Gelen kargoların içeri girişi yasaklanmıştır. Güvenlik noktasına sosyal mesafe kuralına uygun olarak sarı şeritli alan oluşturulmuştur. Tüm kargolar o alanda teslim alınacaktır ve teslim edilecektir.
- Bu süreçte İş Başvuru Formu alınmayacaktır.
- Konu ile ilgili asılan afişlere ve uyarı yazılarına uyulmalıdır.
- Eller temaslardan sonra ve belirli aralıklarla su ve sabunla en az 20 sn. yıkanmalıdır.
- Çalışanlar iş kıyafetlerinin hijyenine dikkat etmelidir. Kıyafetler her gün en az 60 derecede yıkanmalıdır.
- Sosyal mesafe kuralı (2 metre) çerçevesinde tokalaşma, sarılma gibi davranışlarda bulunulmamalı ve ellerle yüz bölgesine temas edilmemelidir.
- Çalışma alanları ve sosyal alanlar sık sık havalandırılmalıdır.
- Ara dinlenmeleri ve yemek molalarını da kapsayacak şekilde çalışma süreleri içinde çalışanların birbirleriyle etkileşimlerinin asgari düzeyde tutularak her hat için ayrı ara dinlenme ve yemek molası saati oluşturulmuştur. Tüm çalışanların bu kurala uyması zorunludur.
- Şüpheli vakaların gözetimi için fabrika dışına izole bir alan oluşturulmuştur.
- Şüpheli vaka izole alandan çıktıktan sonra oda dezenfekte edilene kadar kimse girmemelidir. Dezenfekte edecek personel maske, tulum, eldiven ve siperlik kullanılmalıdır. Daha sonra kullandığı kişisel koruyucu ekipmanları atık kutusuna atmalıdır.

4.1. Servis Araçlarının Kullanımı:

- Servis araçlarında dezenfekte işlemleri ve ilaçlama yapılmıştır. Periyodik olarak yapılması da kontrol edilmektedir.
- Sosyal mesafe gözetilerek servis kapasiteleri düşürülmüştür. Tüm personeller, serviste sosyal mesafe kuralına uygun olarak oturmalıdır.
- Servis kullanan çalışanlar, araç içerisindeki yüzeylere temasını mümkün olduğunca azaltarak kişisel dezenfektesine önem göstermelidir.
- Seyahat süresince araç içerisinde şoför ve tüm yolcular maske takması zorunludur.
- Kişiler durakta servis aracını beklerken sosyal mesafe kuralını gözeterek servisi beklemelidir.

4.2. İşyerine Giriş Ve Çıkışlar:

- Sosyal mesafe kuralına uygun şekilde mesafe korunarak, yığılma ve kalabalıklaşma önlenerek giriş çıkışlar sağlanmalıdır.
- Çalışanların sosyal mesafe kuralına uyması için giriş ve çıkış alanlarına sarı seritler çizilmiştir. Tüm çalışanların belirlenen alanlarda bekleyerek fabrikaya giriş/çıkış sağlanmalıdır.
- Çalışanların işe girişlerinde temassız ateş ölçer ile ateş ölçümü yapılmaktadır. Ateş (37,9 üzeri), öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikâyeti olan çalışanlar fabrikaya giriş yapmayarak izole alana alınarak 184 aranacaktır.
- Çalışanlara işe girişte ve işten çıkışta olmak üzere günde 2 adet maske dağıtılacaktır. İşe girişte ve çıkışta, kullanılan maskeler güvenlik noktasında bulunan 'maske ve eldiven atık kutusuna' atılmalıdır.

4.3. Çalışma Ortamı:

- Ortak kullanım gerektiren ekipmanlar ve tezgahlar kullanan çalışan tarafından sürekli olarak dezenfekte edilmelidir.
- Ekranlı araçlar ve ilgili parçaları (klavye, fare, ortak telefon, mikrofon vb.) dahil olmak üzere kullanılan tüm ekipmanın ve çalışma ortamı hijyeninin sağlanması amacıyla sık aralıklarla dezenfekte edilmesi gerekmektedir.
- İşin yürütümüne engel olmayacak ve bulaşma riskini azaltacak şekilde çalışanlar uygun kişisel koruyucu donanımları (maske, eldiven) kullanmalıdır.
- Çalışma ortamlarında maske ve eldivenler için atık kutuları yerleştirilmiştir. Kullanılan maske ve eldivenler belirlenen alana atılmalıdır.
- Atıklar geçici depolama alanında en az 72 saat bekletildikten sonra 'evsel atık' olarak belediyeye teslim edilecektir.
- Hastalık bulaştırma riski olan atıklar sadece atık için belirlenmiş alanlara atılmalıdır. (Kullanılmış mendil, sigara izmariti vb.)
- Temizlik ve atıkların boşaltılmasından sorumlu personel kişisel hijyenine özen göstererek uygun kişisel koruyucu donanımlarını kullanmalıdır.
- Şirket içi ve dış ortamda asla yerlere tükürülmemelidir.
- Lavabo ve duşlarda yeterli miktarda kişisel hijyen malzemesi bulunmaktadır, bu alanların kullanılmasından önce ve sonra kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına dikkat edilmelidir.
- Lavabolarda ve soyunma odalarındaki musluklar bir dolu (çalışır durumda) bir boş (çalışmaz durumda) şeklinde düzenlenerek sosyal mesafe kuralına uygun hale getirilmiştir. Tüm çalışanlar bu kurala uymalıdır.
- Çalışanlar evlerinden iş kıyafetleri ve iş ayakkabıları ile gelip gideceklerdir. Bu süreçte bulaşı açısından soyunma odaları kapalı olacaktır.
- Soyunma odalarını kullanmak zorunda kalan personeller (boyahane taşıma ve bakımçılar) için sosyal mesafenin korunması amacıyla dolap yerleşimi

düzenlenmiştir. Çalışanlar kıyafet değişimini min. sürede yapıp sosyal mesafeyi korumalıdır.

- Ortak kullanım alanındaki su sebillerinde bardak kullanımı yasaklanmıştır. Şirket tarafından dağıtılan su mataralarının kullanımı zorunludur.
- Üretim alanında sosyal mesafe (2 m) gözetilerek çalışma planı yapılmıştır. Çalışma alanları birbirinden ayrılarak araya mesafe konmuştur. Çalışma alanlarına paravanlar yerleştirilmiştir. Montaj hatlarında kişilerin birbirlerine karşı olan çalışma yönleri değiştirilmiştir ve hatlar arası birer metre açılmıştır. Üretim alanındaki alınan bu önlemlere tüm çalışanların uyması zorunludur.
- Çalışan sayısı fazla olan hatlarda %50 azalmaya gidilmiştir.
- Takımhanede malzeme/evrak alışverişleri için sosyal mesafe kuralına uygun olarak sarı şeritli alan belirlenmiştir. Tüm malzeme/evrak alışverişleri belirlenen alanda ve kapı üzerindeki aralıktan temassız bir şekilde yapılmalıdır.
- Üretim alanına misafir girişi/malzeme tedarikçi girişleri malzeme getiren şoförler dışında diğer ziyaretçilere giriş yasaklanmıştır. Girmesi zorunlu olan misafirler için ise İnsan Kaynaklarından izin alınması ve gerekli tedbirlerin alınması zorunludur.
- Şoförlere temassız ateş ölçer ile ateş ölçümü yapılarak ve maske kullanılarak içeri alınması sağlanmalıdır. Şoförlerin araçtan inmelerine izin verilmemelidir.
- Ambar/sevkiyat alanına dışarıdan gelen kişilerin girmesinin engellenmesi amacıyla ambar/sevkiyat kapısı dışına ayrı bir alan yapılmıştır. Tüm malzeme/bilgi/evrak alışverişleri sosyal mesafe kuralına uygun olarak belirlenen alanda yapılmalıdır.
- Malzeme kabul ofisinde çalışan sayısı azaltılarak kaliteciler için dış bölgeye çalışma alanı oluşturulmuştur. Ofislerde belirlenen sayıdan fazla çalışan bulunmamalıdır.
- Sevkiyat ofisinde iki kişiden fazla çalışan olmayacaktır.
- Vardiya değişimi sırasında kişiler sosyal mesafe kuralına uygun olarak değişim ve bilgi alışverişini yapmalıdır. Vardiya arası yapılan bilgi/malzeme alışverişinde, çalışanlar kişisel hijyenini sağlamalıdır.

4.4. Yemekhane ve Dinlenme Alanları:

- Tüm çalışanlar kendilerine bildirilen saatte dinlenme alanını kullanmalıdır.
- Yemekhanede yemek dağıtımı kapatılarak kumanya verilmeye başlanmıştır.
- Kumanya dağıtımını yapan personelin maske ve eldiven kullanması zorunludur.
- Yemek öncesinde ve sonrasında ellerin bol su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca yıkanması ve dezenfekte edilmesi zorunludur.
- Bu süreçte ara dinlenmelerde çay servisi yapılmayacaktır.

- Dinlenme alanındaki mevcut oturma alanları kaldırılarak yerine tekli sandalyeler yerleştirilmiştir. Tüm çalışanlar sosyal mesafe kuralına uygun olarak belirlenen alanlarda oturmalıdır.
- Sosyal mesafe ve bu talimatta belirlenen kurallara uygun davranmayan çalışanlara tutanak tutulacaktır.
- Çalışanlar bir arada sigara içmemelidir. Sigara içme alanlarının temizlik ve sterilize olduğundan emin olunmalıdır.
- İdari bina önündeki sigara içme alanında aynı anda en fazla 2 kişi bulunmalıdır.

4.5. Toplantı ve Eğitimler:

- Riskin yüksek olduğu geniş katımlı toplantılar, etkinlikler ve eğitimler iptal edilmiştir.
- Vardiya geçiş toplantıları (yeşil alan) ve 2 saate bir yapılan toplantılar iptal edilmiştir.
- Yüz yüze toplantılar yerine telefon, video konferans ve Teams vb. dijital yöntemlerle görüşme ve toplantılar tercih edilmiştir. Yüz yüze yapılacak olan toplantılar min. katılımcı sayısı ile yapılmalıdır.
- Katılımcılar toplantı sırasında sosyal mesafe kuralına uymalıdır.
- El dezenfektan cihazları toplantı yerlerinde herkes tarafından kolaylıkla görülebilecek ve kullanılabilir şekilde yerleştirilmiştir. Çalışanlar toplantı öncesi ve sonrası kişisel hijyenini sağlamalıdır.

4.6. Seyahatler:

- Yurtdışından dönen kişiler işe gitmekten kaçınmalı ve Sağlık Bakanlığı'nın 14 Gün Kuralına uymalıdır. Bu kişiler bilgi almak için ALO 184 Koronavirüs Danışma Hattını aramalı ve kendilerini tecrit etmelidirler.
- Yurtdışı çıkışlarımız yönetim tarafından yasaklanmıştır. İş nedeniyle seyahat edilmesi mecburi durumlarda Sağlık Bakanlığı'nın önerilerine uyulmalıdır.
- Yurtdışından Türkiye'ye giriş yapan ya da hane halkında yurt dışına seyahat etmiş yakınları olan çalışanların, İnsan Kaynakları'na ve işyeri hekimine bilgi vermeleri dahilinde 14 gün karantina için evden çalışmaya yönlendirilmesi gerekmektedir. Çalışanlar karantina süresi dahilinde evden çıkmamalı, hastalık şüphesi halinde ALO 184 'ü aramalı, İnsan Kaynakları ve İlk Amirini bilgilendirmelidir.
- Yurtiçi seyahat eden personel işyerine bu durumu bildirmelidir. Gerekli kontroller yapılmadan işe başlatılmamalıdır.
- Yurtiçi seyahatlerde toplu taşımadan kaçınılmalıdır.